

je dejal mladenič. Nato je raztrgal svojo obleko ter si naredil podvezo, s katero je trdno prevezal nogo nad rano. S pomočjo zasilnih bergelj, ki si jih je naredil iz drevesnih vej, se je vlekel še miljo daleč, kjer se je zgrudil ob skupini železničnih delavcev ob železniški progi.

Od tam so prepeljali Capps, ki je doma iz Kentuckyja, zelo oslabiljenega zaradi izgube krvi, v bolnišnico, kjer so zdravniki strokovnjaško dokončali amputacijo njegove noge. Polnihi osem ur po nesreči ni bil deležen nobene pomoči, razen one, ki si jo je sam dal.

UREDNIŠKA STRAN "ENAKOPRAVNOSTI"

»ENAKOPRAVNOST«

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING AND PUBLISHING CO.
6231 ST. CLAIR AVENUE — HENDERSON 5311-5312
Issued Every Day Except Sundays and Holidays

Po raznašalcu v Clevelandu, za celo leto.....\$5.50
za 6 mesecev.....\$3.00; za 3 mesece.....\$1.50
Po pošti v Clevelandu, v Kanadi in Mexiku za celo leto.....\$6.00
za 6 mesecev.....\$3.25; za 3 mesece.....\$1.50
Za Zedinjene države za celo leto.....\$4.50
za 6 mesecev.....\$2.50; za 3 mesece.....\$1.50
Za Evropo, Južno Ameriko in druge inozemske države:
za celo leto.....\$8.00 za 6 mesecev.....\$4.00;

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3rd, 1879.

104

PRED PET IN DVAJSETIMI LETI

Dne 25. julija je poteklo 25 let, odkar je kraljevina Srbija odgovorila na avstroogrski ultimatum z dne 23. julija 1914. Ultimatum je postavil rok 48 ur in zahteval odgovor kraljevine Srbije do sobote 25. julija 1914 ob 6. uri zvečer.

Tega dne ob 7:30 zvečer je bil izdan na Dunaju naslednji komunikat:

"Ob pol treh popoldne se je zbral v konaku v Beogradu vojni svet, kateremu je predsedoval kralj Peter. Vojnega sveta so se udeležili prestolonaslednik Aleksander in vsi ministri z ministrskim predsednikom Pašićem. Po kratkem posvetovanju so vsi udeleženci vojnega sveta zapustili Beograd ter odpotovali v notranjo Srbijo. S kraljem, prestolonaslednikom, ministri, so odpotovali tudi vse srbske vojaške edinice, srbsko uradništvo in ves dvor. Ob 3. popoldne je kralj objavil ukaz za splošno mobilizacijo. Ob 6. popoldne je bila izročena avstro-ogrskemu poslaniku baronu Gieslu srbska nota. Ker nota ne odgovarja zahtevam Avstro-Ogrske, je poslanik Giesel ob 6:30 zapustil z vsem osebjem avstro-ogrskega poslanstva Beograd ter odpotoval v Zemun. Diplomatski stiki med obema državama so prekinjeni. Še v teku današnjih večernih ur bodo izročene srbskemu poslaniku na Dunaju Jovanu Jovanoviću akreditivne listine."

Ta službena objava je udarila na Dunaju kakor strela z jasnega in po vsej državi povzročila panično stanje. Dunajske redakcije so bile namreč že pred objavo tega komunikata dobile glavno vsebino besedila srbskega odgovora, ki ga je politična javnost splošno smatrala za zadovoljivega. Izšlo so že posebne izdaje, da se je Srbija udala. Istega mišljenja je bil, kakor je znano, tudi nemški cesar Viljem II., ki je dejal: "No torej, Srbija je vse sprejela."

Toda Dunaj je imel druge načrte. Hotel je za vsako ceno vojno. Šele 28. julija je bilo v Avstriji dovoljeno objaviti srbski odgovor in še to le s polemičnimi pripombami dunajskega presbiterja. Iz tega odgovora se vidi, da je Srbija v resnici vsem avstrijskim zahtevam v glavnem ugodila. Pristala je celo na to, da spremeni svojo ustavo glede nekaterih točk o svobodi tiska, tako da bi bila srbskim oblastem omogočena konfiskacija protiaustrijske literature, in pristala je tudi na sodelovanje avstrijskih odposlancev pri preiskavi na svojem ozemlju v duhu mednarodnega in kazenskega prava ter prijateljskega sosedstva. Na koncu je srbska vlada še izjavila, da pristaja, v kolikor bi posamezne točke njenega odgovora ne bile popolnoma zadovoljive za cesarsko vlado, na to, da se prepusti odločitev mednarodnemu razsodišču v Haag ali pa konferenci velesil. . . Toda vse je bilo zaman.

Istočasno s prekinjenjem diplomatskih stikov s Srbijo je bila na Dunaju sklenjena delna mobilizacija avstrijsko-ogrskih vojske. Na sv. Ane dan so jo razglasili po vsej državi. Narod pa so varali z zatiranjem, da vse velesile uvidevajo upravičenost avstrijskega postopanja in da gre le za kratko kazensko ekspedicijo proti Srbiji. Za časopisje je bila uvedena preventivna vojaška cenzura.

Zanimiv dogodek se je odigral tiste dni v Budimpešti. Generalisim srbske vojske, vojvoda Putnik, se je v juliju 1914. nahajal s svojo hčerko na zdravljenju v štaterskem Gleichenbergu. Po izročitvi avstrijskega ultimata se je hotel vrniti v Beograd. Ko sta se s hčerko pripeljala do Budimpešte, da od tam nadaljujeta pot v srbsko prestolnico, sta bila na kolodvoru aretirana. Vojvoda Putnika so pripeljali na vojaško poveljstvo ter mu naznanili, da ostane ujetnik za čas morebitne vojne, njegovo hčerko pa so internirali v nekem hotelu. Medtem so zastopniki velesil opozorili dunajsko gospodo na diplomatsko nedopustnost tega postopka. Vojna med Avstrijo in Srbijo ni bila še napovedana, Avstrijci pa so že hoteli delati vojne ujetnike. Afera je vzbudila škandal v vsej Evropi. Pod pritiskom evropskega javnega mnenja se je nato Dunaj odločil svojega "prvega vojnega ujetnika" le izpustiti. Vojvoda Putnik se je vrnil v Beograd, listi pa so morali objaviti hvalospeve, da je avstrijsko vrhovno poveljstvo izpustilo vojvodo Putnika, ker "noče srbski vojski vzeti njenega vrhovnega poveljnika."

Po zadnjih statističnih podatkih ima Nemčija zdaj

UREDNIKOVA POŠTA

ČAST BELI LJUBLJANI

Piše John Steblaj

Sicer so se nekam mudili z "uradnim" proglasom nove zupanje po letošnjih volitvah, vendar je sedaj pribito, da bo sedela za eno leto na županskem stolu in to prvič v zgodovini Ljubljane, ženska Mrs. Frances Julylia, poznana agilna Slovenka pri Društvenem Domu, zapiskarica pri Ljubljanskemu klubu in tajnica pri Progresivnih Slovenkah, krožek št. 3.

Ta velika spremena se je izvršila radi velike agilnosti Mrs. Julylje v volilni kampanji, ki je prinesla nekaj \$\$\$\$ v dar Domu na oltar in pa demokratični duh, ki preveva naše ameriške Ljubljance v Euclidu.

Gotovi smo lahko, da bo nova županja častno reševala svoje posle kakor njeni predniki v korist Slov. društ. domu.

Miss Ljubljana pa je letos mlada Miss Godec. Sicer ni to prva čast, ki jo je doletela. Pred par leti je bila izvoljena za kraljico SDZ, kar znači zavednost nje in pred vsem njenih starišev.

Naši tu rojeni

Zadnjič sem omenil par tu rojenih fantov in deklet. Zdi se mi pa da bi ne bilo prav, da bi jih ne omenil še par, ki so vredni priznanja.

Tu v Collinwoodu nastopata večkrat pri prireditvah v Slov. del. domu Rudy Jelenc in John Zaic. Prvi poseda lep bariton, a drugi lirichen tenor. Škoda da nimata prilike nastopiti v operetnih vlogi, ker poleg lepih glasov, sta tudi "fest fanta".

Dalje Miss Ann Gačnik, 18915 Muskoka Ave. Zadnjič je predstavila publiko pri koncertu Sam. Zarje. Poseda v resnici krasen sopran, ki je prijeten, božajoč.

Na 19708 Shawnee Ave., pa je mladi 13 letni slavček Robert Loretič. Poje pri škrjančkah ter mu je dal Mr. L. Seme prvo podlago in veselje do petja. Če bo imel priliko, da izvežba svoj glas bo brez dvoma enkrat eden naših najboljših.

Omenim naj Sežonove dekleta, 15710 Waterloo Rd. Lepa, brhka dekleta, ki so že mnogokrat nastopile na naših prireditvah. Korajžno zapojejo in zaplešejo da kaj. Lansko leto je stenovala grupo deklet, ki so nastopile v baletu v operi "Nikola Zrinski" v Slov. nar. domu v Detroitu.

Plesale so in ugajale. V grupi so bile samo Collinwoodčanke.

Ena zelo agilnih tu rojenih Slovenk je vsekakor Mrs. Celia Jaklich, 1251 E. 173rd St. Tajnica pevškega zbora "Jadrani" aktivna pri slov. grupi v YMCA. Njeni nastopi v Verovškovi igrah in Jadranovih operetah so bili vedno najboljši.

Mladinski pevski zbori

Slavčki, Škrjančki, Kanarčki, Zbor na Waterloo Rd. in zbor na Holmes Ave. Več sto dečkov in deklet poje pri teh zborih pod vodstvom Mr. L. Seme. Da ima "železo" potrpežljivost, lahko rečem iz lastne skušnj. ko sem imel 150 otrok, ki so nastopili pri otvoritvi Slov. nar. doma 1. marca, 1923. Peto se ni seveda po notah, vendar je bil to prvi nastop mladine v Clevelandu. Spominjam se takratnega tajnika Doma Mr. L. Med-

veška, kako je bil hud. Bal se je, da bomo vse podrli. Zato smo imeli vaje za petje in ples v Grdinovi dvorani. Joj, in kako so me včasih razjezili. Pa pri otrocih niti pokazati tega ne smeš. Čudno je, da je v šoli vse mirno kljub temu, da so po večini ženske učiteljice. Menda imajo magično moč nad njimi.

Pri vajah je drugače, vsaj kolikor jaz vem. Vse je razposajeno. So pač otroci. In vsled tega gre kredit Mr. L. Smetu, ki jih zna obvladati, da ne zgubi potrpežljivosti, katere je seveda treba na koše.

Ti zbori in zgoraj omenjeni jamčijo, da bo še dolgo donela lepa slovenska pesem v Ameriki.

Frank Laurich

Na Holmes Ave. vogal E. 156 St. ima prodajalno Mr. Frank Laurich. Pri njemu dobite sladoled, cigare, cigarete, in mehko pijačo. Svoje prostore je moderno preuredil ter si nabavil stroj za izdelavo prvostopenjske sladoleda. Stopite k njemu in postreženi boste vedno prijazno z raznimi dobrotami.

Alice Artel

To je vsem poznana pijanistinja, ki vedno sodeluje z mladinskimi zbori hčerka Mr. in Mrs. Anton Artel, 16006 Parkgrove Ave. Alice vodi na 1811 E. 70th St. lepotečni salon pod imenom Modernette Beauty Shoppe.

Kadar hočete pričesko naj-novejše vrste, pojdite k Alice. Zadovoljila vas bo v vseh ozirih. Ima najmodernejšo opremo za friziranje.

Mrzlikar nima smole

Kdo bi verjel da Frank Mrzlikar, ki vodi popravilnico čevljev in prodaja nove za moške na 16209 St. Clair Ave., nima smole? Pa je tako. Nima smole s koruzo, katere raste zadaj za njegovo delavnico. Kakor izgleda, bo moral pristaviti lestvo, kadar jo bo obiral (vkljub temu da je "velik"). Koliko "tisoč" bušljev je bo, je težko ugotoviti, gotovo pa je, da bo cena koruzi padla na trgu.

Joe's restavracija

Na 576 East 152nd St., vodi salon in restavracijo Mr. Joseph Zabukovec. Pivo, vino, žganje, cigare, cigarete dobite pri njem. Dobite pa tudi okusna jedila, katere pripravi Mrs. Zabukovec. Prostori so moderno preurejeni. Čisti sveti in hladni. Kadar si zaželite dobre domače hrane in kozarec mrzlega piva, kozareček pristnega žganja ali vina, stopite v Joe's restavracijo.

Smoletova mesnica

Kadar hočete dobro pečenko, fine domače klobase in šunke, pojdite k Smoletu na 506 East 152 St. Smole je bil v stari domovini mesar ter zna pripraviti suho mesnico tako, da boste rekli: Hm, kako je dobro! Sin Joseph vas bo postregel vedno dobro in prijazno.

Iz Maple Heights, O.

Maple Heights. — Po daljšem času sem se zopet namenil, da napišem par vrstic, ker je nekaj važnih stvari za rešiti v tem tednu.

Prva važna točka je seja Mladinskega pevškega zbora "Kraljički", ki se bo vršila v soboto

večer 12. avgusta ob 8. uri.

Na tej seji bo potrebno ukreniti vse kar se tiče koncerta v Gordon parku, to je, prevoz naših mladih pevcev in pevk. Vsi starši otrok in podporni člani ste vabljeni, da se gotovo udeležite te važne seje.

Dalje tudi apeliram na starše otrok, da jih bolj redno pošiljate na pevske vaje, ker, ako se bodo v mladosti naučili slovensko besedo in pesem, bodo tudi pozneje še vedeli, da so sinovi in hčere slovenskih staršev.

Druga važna novica pa mi je prišla na uho šele prav pred kratkim, ta novica je, da se v nedeljo popoldne 13. avgusta poda ves Maple Heights na Prince Ave., kjer se bo vršila balinarska tekma med Maple Hajčani in Jutrovcane.

Zmago bomo gotovo odnesli mi, ker če ne bomo moški dosti dobri, bomo pa ženske naprej poslali, saj so tudi nas že večkrat "ošpilate" bodo gotovo

tudi Jutrovcane. Se vidimo v nedeljo na Prince Ave.

Ker že pišem gotovo ne smem pozabiti na Slovenski Dan, ki se vrši v nedeljo 20. avgusta v Gordon Parku, pričeni ob 3. uri popoldne. Na ta dan se priredi pod pokroviteljstvom vseh Slovenskih narodnih domov koncert vseh slovenskih pevskih društev.

Kaj takega še ni bilo med ameriški Slovenci, kajti nastopile bodo kar štiri skupine. Ena skupina mladine pod vodstvom g. Zormana, druga pod vodstvom g. Seme, odrasli zbori nastopijo tudi v dveh skupinah, in sicer ena pod vodstvom g. J. Kogojca, druga in največja pa pod vodstvom g. J. Nagelna. Cenjeni rojaki ob blizu in daleč ste vabljeni, da gotovo pridete na ta koncert v Gordon Park, ker vstopnina bo prosta in še sedeli boste lahko, ker bodo tudi stoli pripravljeni.

Anton Perušek

DELAVCI DRŽIMO SE SVOJIH TEŠKO PRIBORJE-NIH VREDNOT

Pred par leti so šla naša svobodomiselná društva in posamezniki na plemenito delo za Cankarjevo revijo, da se s to revijo nadaljuje delo pokojnega Cankarja, katerega je še dosti pustil pred seboj! Za urednika nadaljevanje pokojnikovih literarnih del smo dobili še edinega človeka, kateri mu je bil v vseh panogah najbližji.

Vzdržanje in širjenje tega literarnega in kulturnega biseru ni odvisno le od nekaj družtev in posameznikov, pač pa od vsega našega svobodomislnega delavstva v ti novi domovini. Kolikor bolj so nam sovražni srednjeveški in dogmatični elementi toliko bolj moramo mi postajati aktivni za vzdrž naših naprednih vrednot. Nam, ki ne priznavamo dogem in katoliških zmag, kakršna je bila v Španiji, nam mora biti vsaka revizija v luči napredka dobro došla.

Ljudje, ki ne mislijo svobodno, ne morejo stati v naprednih vrstah, pač pa ne zavedajo se, vlečejo cel svetovni nazor vedno nazaj v srednjeveško dobo.

Koncert v Gordon parku

Naši narodni domovi so bili ustanovljeni, da dajo priliko razvoju pesmi, dramatike, telovadbe in pa da nudijo našemu narodu sredstvo za socialno življenje.

Velikokrat seveda so finančne težkoče povzročile, da smo nekako prezrli naš pravi cilj in namen. To pa samo začasno, ker narod je žrtvoval za domove za namenom, da služijo narodu tako, kot sužijo dragoceni priwatni klubi drugim skupinam ameriškega naroda, in ne pozabi se taka stvar — le prezre se včasih.

Povdarjam to, ker dne 20. avgusta bodo skupni slovenski pevski zbori vprizorili pod nadzorstvom narodnih domov — (skupne federacije) koncert v shell na Gordon Park.

Ne samo pevci, ampak društvo "Ivan Cankar" bo v narodnih nošah nastopilo in zaplesali bodo štiri narodne plesje.

To bo res nekaj zanimivega. Na javnem prostoru bodo odrasli in mladi Slovenci zapeli tako, da boste vsi vedeli, da slovenska pesem je dobrodošla.

Koncert se bo pričel ob treh popoldne. Pričakuje se, da bodo godbe fare sv. Lovrenca in sv. Vida navzoče tisti dan, kakor tudi godba "Bled", če jim bo mogoče.

Torej, ne pozabite na slovenski dan 20. avgusta v Gordon

Človek, ki je miselno zakovan v staro-veške tradicije, je suženj svojih misli in ne more imeti smisla za napredek in tudi ne za demokracijo.

Iz tega razloga je dobro da širimo naša dobra dela, katere že imamo. Delavci, ki niste še naročeni na Cankarjev glasnik, naročite si ga; če sami ne morete, pa po dva skupaj. Ne dopuščajte, da gre lepo čtivo nepopaženo preko vas — kajti znanje in izobrazba sta podlaga v razsodbi narodnih cenitev in spoštovanja od drugih narodov.

Ustanova te Cankarjeve revije priredi v nedeljo 13. avgusta piknik z domačo zabavo na novi farmi društev SNPJ na Chardon, Rd. Toraj rezervirajte ta dan za gori omenjeni prostor. Vsega bo dosti in zabave za vse. Ves dobiček gre za Cankarjevo revijo, katere je bila od literarnih kritikov pripoznana za najboljšo tujezemske revijo v Ameriki.

Toraj če je vaša delavska vez količjak močna, vas bo gotovo privedla tja in že lahko rečem: na svidenje!

Anton Skapin

Parku.

Vaše časopisje bo prineslo večje podatke pozneje. Yugoslav Nat'l Homes of Ohio J. Opaskar, pres.

Ponovno smo Vas že prosili, da ne pišete "single space", temveč da rabite "double space", ker gosto pisanih dopisov ni mogoče korigirati, toda vse prošnje so zaman. Vaš dopis je stlačen na tretjini pole papirja, dve tretjini pa sta prazni, torej je bilo vendar dovolj prostora. — Op. uredništva.

JOS. ŽELE IN SINOVI

POGREBNI ZAVOD

6502 ST. CLAIR AVE.

Avtomobili in bolniški voz redno in ob vsaki uri na razpolo-

mi smo vedno pripravljeni za najboljšo postrežbo.

COLLINWOODSKI URAD:

452 East 152nd Street

ENDICOTT

Tel.: KENmore

478 EAST 152ND ST. KENmore 2016

SVETEK FUNERAL HOME

MILJE

Par milij pomeni samo par minut; tudi ako je kdo oddaljen

malo več, dobi lahko našo postrežbo točno in vestno, kadar

potrebuje.

478 EAST 152ND ST. KENmore 2016

SVETEK FUNERAL HOME

478 EAST 152ND ST. KENmore 2016

SVETEK FUNERAL HOME

478 EAST 152ND ST. KENmore 2016

SVETEK FUNERAL HOME

478 EAST 152ND ST. KENmore 2016

SVETEK FUNERAL HOME

478 EAST 152ND ST. KENmore 2016

SVETEK FUNERAL HOME

478 EAST 152ND ST. KENmore 2016

SVETEK FUNERAL HOME

ŽENSKI VESTNIK

MASTNA KOŽA

Nič bolj ne kazi obraza kakor mastna koža, ki se sveti že od daleč. Pozimi se to zlo še nekoliko prikriva s pomočjo pudra, ki pa poleti le malo pomaga. Izvrstno sredstvo proti tej nadlogi je četrt litra vode, v kateri si prekuhala bezgovo cvetje, ji dodala čajno žličko glicerina, nožev konice boraksa in četrt litra kafrine vode. Umij si obraz z vročo vodo, ga mrzlo izlakni, nato pa ga natri z gorčično mešanico in obriši z mehko brisačo. Prav tako izredno sredstvo proti mastni koži je paradižnikov sok. Pusti ga deset minut na koži, potlej pa si jo izmij s toplo vodo in obriši.

Ce imaš velike znojnice, uporabljaj parne kopeli, takoj po kopeli pa izmij obraz z mrzlo vodo.

Kislo mleko, citriona, sveži kumarčni sok ali sok surovega krompirja izredno dobro delujejo na kožo, da postane gladka in sveža, treba je le, da se sok na koži posuši, šele nato ga izperesh z vodo.

JAJCE KOT ZDRAVILO

Jajca nimajo samo v kuhinji vsestranske uporabe, temveč so v nekaterih slučajih tudi izborno zdravilo. Če smo n. pr. pozabili ribjo kost, je treba takoj izbiti surovo jajce, ki bo kost splavilo s sabo. Beljakovec je odlično zdravilo za opekline, pomešan s sladkorjem in limonovim sokom pa je odlično sredstvo proti hripavemu glasu, in sicer se jemlje po ena čajna žlička na uro. Nadalje je priporočljivo surovo jajce pomešati z vinom za ljudi, ki začno krevatati po kakšni težki bolezni in sploh za slabotne ljudi.

SVILENE ROBCE OPEREŠ

Namili jih suhe, samo milo nekoliko zmoci. Potem jih premešaj v mehki vodi, najbolje v deževnici, kateri si primešala nekoliko čistega špirta. Izplakni takisto v mehki vodi, oz. deževnici, iztisni vodo, položi robce med suhe platnene krpe, da se svilu ne dotika svile ter po preteku četrte ure zlikaj robce.

ROKAVICE IZ PRALNEGA

USNJA (jelenje, srnine antilope) osnažiš: Zmoci jih v mlačni vodi in jih na debelo namili. Nato pusti 24 ur v skledi brez vode. Nato jih izpiraj v mlačni vodi tako dolgo, da so popolnoma čiste. Ako niso čiste, jih znova namili in pusti kakor prej spet 24 ur; nadalje postopaj kakor prvokrat. Potem jih enkrat namili, zvij jih trdo

stvom zelo močna, kar je zelo dobro znamenje in nam pove vse.

Kot po navadi se pri takih formalnih otvoritvah vršijo tudi govori raznih predstavnikov, in so tudi pri tej otvoritvi navedli navzoče, in sicer: SNPJ je zastopal Matt Petrovich, predsednik gospodarskega odbora SNPJ in od Clevelandске Federacije SNPJ je govoril njen večletni tajnik Joseph Terbizan. Navzoč je bil tudi šerif okraja Lake, ki je navzoče članstvo pohvalil in rekel, da ga veseli, ko je dobil v svoj okraj novega lastnika te farne in posebnosti, ker je lastnik odlična organizacija kot je Clevelandска Federacija SNPJ, in da smo dobrodošli.

AKO POCI plinska cev, je treba takoj poklicati delavca iz plinarne. Dotlej pa poveži cev s krpo, ki si jo namočila v olje ali mast, da ti plin ne bo uhačal.

DA BLAZINE ne propuščajo perja. Razprostri vrečo za blazino (inlet ali nanking) narobe po mizi ali jo nataknj na likalno desko in jo drgni progo za progo z navadnim suhim milom. Obrni vrečo na lice in šele potem jo napolni s perjem.

STEKLA od očal se ne orose, ako zmešaš nekoliko glicerina in mazavega mila, namažeš s tem stekla in jih z usnjeno krpicco od čistega izbriseš.

NALIVNO PERO. Njegovo držalo čisti samo s hladno vodo. Vroča voda ga napravi sičvega in krhkega.

POVOŠČENO platno čedi samo z mlekom, nikoli z vodo. Na ta način se dalje časa ohrani.

Urednikova pošta

Izletna farma SNPJ dobila priznanje

Zadnje nedeljo se je vršila otvoritev izletnih prostorov Clevelandске Federacije društev SNPJ na Chardon in Heath Rd. Ta otvoritveni piknik je bil zelo dobro obiskan in navzočih je bilo nad 2500 ljudi.

Opaziti je bilo, da večina članstva SNPJ in drugih organizacij, sedaj odobrava nakup teh prostorov in so se vsi zelo pohvalno izražali o prostorih, ki so zelo primerni za izlete in piknike.

Rojak, ki je član SNPJ, mi pravi: "Poglej, jaz sam bi ne mogel kupiti prostorov za zabavo, če pa stopimo vsi skupaj, je pa stvar tako lahka, da tista nakupna svota denarja niti v poštev ne pride; — danes lahko rečemo, da hodimo po svojih tleh in se zabavamo na lastnih prostorih, kjer nas nobeden ne preganja ali moti".

Ta zavist je med našim član-

lšče se

Opremljeno sobo za poštene ljudi človeka pri mali slovenski ali hrvatski družini v bližini St. Clair Ave. od E. 61 do 70 St. Naslov se pusti v uradu tega lista.

COUGHLIN BESNI

Radijski "bridigar" Coughlin je prošlo nedeljo izjavil, da se bo Amerika obvarovala "komunizma," pa magari, da bi se bilo pri tem treba poslužiti enakih sredstev kot se jih je general Franco v Španiji. Obenem je pozivljaj k organiziranju "krščanske fronte" proti "komunistični nevarnosti" ter vezal komuizem z židovstvom, čisto po hitlerjevskem receptu.

LES, KI GA TERMITI NE MOREJO UNICITI

V tropskih deželah še danes ne morejo uporabljati pri gradbenih delih mehkega lesa, ker ni varen pred termiti, ki ga tako večje izvotljivo, da ne ostane od njega več nego tenka skorja, ki nekega dne razpade v prah. Zato gradijo v tropih hiše izključno iz betona in iz kovin. Zdaj pa so odkrili tudi način, ki bo omogočil uporabo lesa. Les pripravljajo v ta namen s pentaklorofenolom. Ta strup ljudem ne škoduje, termite pa odganja in les se dobro ohrani.

Stare "svetinje" izgubljajo sloves

Reakcionarji v kongresu, ki so ne še tako dolgo nazaj proslavljali vrhovno zvezno sodnijo kot nedotakljivo svetinjo, ki stoji nad vsako kritiko, so postali drugačnih misli, odkar visoki tribunal od časa do časa pada tudi kako napredno odločitev. Baš zdaj ima stara garda najbolj v želodcu zvezni odbor za

razsojanje industrijskih sporov in trudi se na vse kriptije, da bi osobe istega diskreditirala in odboru kot takemu pristigla njegove moči. Vršilo se je že več "preiskav" glede odborovega "pristranskega" t. j. delavstvu koristnega delovanja, pred kratkim pa je bila v kongresu sprejeta resolucija, da se podvzame še ena, nekaka "super-preiskava."

Burbonski demokrat Smith iz Virginije, avtor tozadevne resolucije, se je silno razvnel in v govoru, ki ga je imel pred nekaj dnevi v poslanski zbornici, je dični zakonodajec, izbleknil tu-

COTTON CLUB
ORANŽNA PIJAČA
Veselite se...
GINGER ALE,
CLUB SODA,
LIME FIZZ,
ki stane manj in vam da več.

Cotton Club BEVERAGES
FULL QUART
10¢
cel quart 32 oz.

ZAMENJATE ZAMASKE ZA EAGLE ZNAMKE.

Ravnokar je izšla...

velepomembna knjiga

"THE SLOVENES: A SOCIAL HISTORY"

spisal Dragotin Lončar

prestavil v angleščino Anthony J. Klančar

Ta knjiga bi morala biti v vsaki hiši kjer je tu rojena mladina, da se mladina seznani z zgodovino slovencev.

Knjiga je vezana
stane \$1

Dobi se v uradu Enakopravnosti,

6231 St. Clair Avenue

NOVICA...

ki jo izveste bo gotovo zanimala tudi druge. Sporočite jo nam pismeno ali pa pokličite HENDERSON 5311 — HENDERSON 5312.

Lahko jo sporočite našim
zastopnikom --

JOHN RENKO
955 East 76th Street

JOHN STEBLAJ
1145 East 169 Street KENmore 4680W

JOHN PETERKA
1121 East 68 Street ENDicott 0653

NAŠE GLOBOKO SOŽALJE

Direktorij Slovenske Banke izreka globoko srčno sožalje ob smrti zaslužnega bančnega uslužbenca

FRANKA VERBIČA

ki je bil dolgoletni, zvest bančni delavec in vsestransko naklonjen podjetju ves čas svojega službovanja.

Njegovi soprogi in hčeri, kakor tudi vsem njegovim in njenim sorodnikom izrekamo naše toplo sožalje.

Direktorij Slovenske Banke.

"PROFESSOR NOODLE"

SHOULD SHE QUIT HER JOB?

Dear Professor:-
I'm going to wed a poet guy, who says that he'll be rich some day! Now when I marry him - ought I to give my job up right away?
Marie

If this young poet you should wed, you'd better keep your job, Marie! Don't quit - but ask your boss instead - to kindly raise your salary!

SEZNANITE JAVNOST
Z VAŠO TRGOVINO
POTOM...

'Enakopravnosti'

Get acquainted with this new wonder metal that cooks better, permanently retains its gleaming lustre, won't stain, rust or darken, cleans easier, lasts longer and safeguards health. Try it in your own kitchen - it's the best demonstration you can make of the economy and value of this beautiful cooking ware.

SEE IT TODAY AT

SUPERIOR HOME SUPPLY
6401-03 SUPERIOR AVENUE.

Vladimir Levstik:

14

PRAVICA KLADIVA

POVEST

Dobri ljudje so se zaman tolažili s to nado. Pomoči ni bilo od nikoder. Bežali so dnevi, minevali tedni, Rusi so že ustopali pred obupnim naporom avstrijskih čet, ne da bi se pojavila v Srbiji željno pričakovana francoska vojska. Kaj je onemogočilo to odpravo, ki bi bila skrajšala vojno za cela tri leta ter prihranila Evropi ogromno krvi in solza, je še danes skrivnost. Nekateri pravijo, da antanta ni mogla utrpjeti toliko čet; drugi, da je spletakarila velika vojna industrija, ki se je bala prenehanja usahnjenosti svojih dobičkov; tretji, da neki krog na ruskem dvoru niso želeli, da bi mala Srbija z mečem v roki osvobodila svoje brate, ampak so hoteli, da bi jih dobila po carski volji v milostni dar; četrto in najbolj verjetno mnenje veli, da je izpodnesla podjetje Italija, boječ se, da ne bi Jugoslovenci dobili dežel od Jadrana, ko je prav tedaj sama zbirala pogum, da bi jih zavojalevala.

Bodi to, bodi ono, Rusi so izgubljali postojanko za postojanko; avstrijska vojska je zdavnaj prešla v napad in Aleš je imel veliko upanja, da se najde v teh bojih šrapnel, ki odreši brata vseh nadaljnjih skrbi za Blagajevo domačijo.

In res so Kristofovi pozdravi sredi marca nenadoma prestali. Tudi Andrej Možina, njegov najboljši prijatelj, ni dobil nobenega več...

"Nu vendar!" se je oddahnil Aleš. Jel je tožiti znanecem, kako se boji, da brata ni več, obenem pa je z nestrpnostjo čakal usodnega sporočila. Zda je pač moralo priti!

Toda vest o smrti Kristofa Blagaja ni prišla. Namestu nje je zvedel Aleš nekaj drugega.

Ko je sedel nekega dne v začetku maja v županovi pisarni ter zlovoljno mežikal v sonce, ki mu je nagajalo skozi okno, je stopil predenj vojak z bronasto medaljo na oguljeni bluzi. Kakor je bil mršav in zagorel, vendar se je zdel mlinarju znan.

"Tine!" je vzkliknil naposled. "Beloglavčev Tine... Nu, prav da te vidim živega. Medaljo si tudi dobil, glej, glej."

"Medaljo pa, medaljo," se je pohvalil Tine. "Petnajst Rusov sem pobil, drugega za drugim; na bajonetu sem jih lučal preko rame, takole..." Pokazal je. "Eden izmed njih je bil general. Zato sem dobil medaljo in pa dopust."

"Vidiš!" se je začudil Aleš, čeprav je poznal Tineta, da laže kakor cigan. "Nu, kaj sem hotel reči..." Veliko vprašanje pa je tiščalo v grlu. "Kako pa naš Kristof? Ali si kaj slišal o njem?"

"Kaj ne bi slišal?" Tine je napravil čuda moder obraz. "Še videl sem ga, kakor vsak dan vso kompanijo."

"Oh res, bila sta skupaj. Nu, tak povej: kje ga je zadelo? Kdaj, kako?"

"Kako zadelo?"

"Saj je ubit, ali ne?"

"Ubit pa, ubit, ho, ho!" Beloglavčev je udaril v smeh.

"Tak ni ubit?" je otrpnil mlinar. Govori že! Kaj pa mu je, da ne piše?"

"Kako naj piše, ko je — kaj vem, kje!" Tine je pomežiknil in značilno mahnil z roko.

"Ujet?"

"I nu, seveda je ujet," je dejal dopustnik in pogledal Alešu naravnost v oči. "Kako ne bi bil ujet, ko je uskočil k Rusom."

"Uskočil, praviš?" Mlinar se je prijel za glavo. "Pobegnil, k

sovražnikom? Oh, sramota!" "Nu, kaj bi tisto! Vsak bi rad, če bi mogel; le pojdi tja in sam poizkusi," je dejal Beloglavčev. "Medvedov Boštjan je šel z njim in še dva druga."

"K Rusom, k sovražniku!" je ponavljal Aleš, škripaje z zobmi. "In kako? Ali je znano, da so ušli?"

"Dva, trije vemo, izmed drugih nihče. Rusi so nasočili tik potem. Vsi mislijo, da so jih zadelo z njivico, na kateri je sadila krompir, in s tem, da je vedeževala ženskam na kvarte. Beračija je rada na prodaj in tudi Tine ni delal posebnih težav."

"Za priče je treba denarja," je odvrnil mirno, gledaje mimo mlinarja v zeleni dan. "Precej denarja. Saj veš, kaj je kriva prisega. Z dvema stotakoma me ne zvašiš ne v luknjo ne v pekel."

Pobotala sta se za tri. Ko je bilo vse domenjeno, je Aleš izvel listnico in stokaje položil prvega na mizo.

"To je eden," je rekel dopustnik. "Kje sta ostala dva?"

"V mojem žepu. Kadar prisežeš, dobiš."

"Kmalu?"

"Pokličem te..."

Pol ure po tem razgovoru je sedel Beloglavčev Tine v krčmi ter slikal preplašenim Raven-cem svoja junaštva in Blagajevo smrt.

"Videl sem na lastne oči," je kričal. "Takole, glejte, sem stal jaz, tamle on..." "Uuuu!" je prutilo po zraku. Jaz se vržem na tla, Kristof, kaj vem, menda ni pazil... in treskl! je udarilo predenj... Prav videl sem, kako jih je razneslo, njegova, Medvedovega in še dva druga: tu glava, tam roka, tam noga, vse vprek... Nato je palo še več granat; ko je boj minil, so bile tam samo luknje, o njih pa ne duha ne sluha. Niti toliko ne, da bi nabral v kapo za spomin!..."

Novica je šla po vasi kakor blisk. Možini jo je nesel mlinar osebno. Prišel je mimo kakor po naključju, vtaknil glavo v kovčarnico in zavpil:

"Ali že veš, Andrej? Kristof in Boštjan sta mrtva. Beloglavčev je prišel na dopust in je povedal. Granata jih je raztrgala."

Kovač je v prvem trenutku verjel. Saj isti obraz mu je posilvel od bolečine.

"Kdaj?" je zajecel. "Saj ni mogoče!" A že je pomislil, kdo govori in zakaj.

"Žalostno, kaj?" se je pasel

Aleš. "Tvoja najboljša tovariša! Kmalu boš poslednji svoje vrste, kovač... Nu, kaj porečeš?"

"Kaj porečem?" je zdajci kriknil Andrej. "To porečem, da lažeš!"

"Kako lažen?" se je uprl hudobec. "Beloglavčev Martin bo prisegel, da je res."

"Prisegel bo!" Možina se je divje zagrohotal. "Vemo, kaj pomeni prisega, kadar ti govoriš o njej! Prisegel, za tanko bukev, jeli? Zato, ker te skomina po bratovi dediščini!"

Aleš se je potuhnil kakor pes, ki ga zasačijo pri tatvini.

"Kako skomina?" je zaškripal. "Dediščina! Razumeš, bradač? Kar dobim, je moje po pisnu."

"In vendar ne boš nikoli Blagaj. Pred Bogom ne!"

"Pred Bogom in pred ljudmi. Tine pravi, da je mrtev."

Tedaj je Andrej pristopil k njemu in mu je položil kazalec na prsi.

"Koliko si mu obljubil, mlinar?" je vprašal s strogim glasom. "Koliko mu daješ, da bi pričal v tvojo korist?"

Alešovo lice je bilo zeleno kakor trava okoli njega.

"Mar bi vprašal, kaj dobiš ti, da boš pomnil mlinarjevo zamerilo?" je bruhal Možina v obraz in jadrno odskočil na cesto. "To, to bi pomislil, kovač!"

Veter je še prinašal njegove kletve, ko je zdavnaj izginil za mejo.

Andrej je srdito gledal za njim. Vsaka Alešova beseda je bila polna slabe vesti. Oči, obraz in vse je vpilo, da laže. In naj bi mu verjel! Ne, ne, Blagaj je bil živ; pomagal si je na ono stran, kakor so večkrat govorili pred odhodom...

"Ni res, oče, ni res," ga je zdrnil Lucijin glas. Slišala je vse. "Ni res, nič mu ne verjemite!"

Kristof ni mogel biti mrtev. Dve noči poprej ga je videla v sanjah, kako je stopal z Boštjanom in drugimi tovariši po širni planjavi, ki je pomenila Rusijo. Ko je prišel do nje, jo je prijel za roko in ji je govoril o

upanju in svidenju, gledaje jo z živimi, ne z mrtvimi očmi. Nekaj besed ji je ostalo v spominu:

"Ogenj nad menoj, kri pod menoj... a ti, predraga, boš pred menoj... Tebi moja misel, k tebi moja pot!..."

Kdo sanja take sanje o mrtvih?

"Ni res, ni res," je trdila, kakor bi molila. In njen shujšani obraz je bil lep in mil od vere njenega srca.

XXI.

Nekaj dni po tem je mlinar dobil sporočilo, da je Kristof pogrešan. Še tisto uro se je odpeljal s Tineto na sodnijo, češ: brata ni, tu je človek, ki pravi to in ono, prosim, proglasite ga za mrtvega! Toda lakomnost je prerazločno drhtela v njegovem glasu in preočitno tlela v njegovih očeh, da ne bi zbudila dvoma. Zaman je Tine povedal, kako je bilo; brez ovinkov so izjavili Alešu, da mora čakati. Doklej? Dokler ne mine zakoniti rok; do konca vojne, morda še delj. V takih časih se rado zgodi, da imajo koga za mrtvega, on pa je živ. Nekega dne se vrne in najde svojo last razgrajbeno, ženo poročeno z drugim, uničeno vse, karkoli je imel... Ne, zakon velja za vsakogar, pa da je desetkrat Aleš Blagaj. Še to so dejali, da bi ugnel imeti prilike, ako bi se izkazalo, da Tine ni dobro videl in da Kristof živi!

Aleš se je penil vso pot do doma. Tineta še pogledal ni več, nikar pa da bi mu dal obljubljenih dvesto kron. Dopustnik se ga je držal kakor klop; sledil mu je na dvorišče, z dvorišča v hišo.

"Nu, kako? Ali bo ali ne bo?" "Kaj?" se je zavzel Aleš.

"Dvesto kron."

Čemu kupujete led, ko lahko kupite dobro ohranjeno, rabljeno električno ledenico. Za več pojasnila vprašajte na 819 East 185th Street.

Stanovanje v najem
Čedno in snažno stanovanje se odda v najem na 1009 East 74th Street, zgoraj, pošteni družini. — Za več pojasnila pokličite ENdicott 4592.

A. Malnar
CEMENT WORK
ENdicott 4371
1001 E. 74th St.

NORWOOD APPLIANCE FURNITURE CO.
6104 ST. CLAIR AVE.
819 E. 185 ST.

MAR-KET COAL CO.
1261 Marquette Ave.
FRANK J. CIMPAMAN
ENdicott 1588
A. M. KLEMENCIC, SECT.

"PROFESSOR NOODLE"
Dear Professor:
I'd like to know upon which side a father leads the blushing bride — I wish to be in proper style when I support her down the aisle.
Fond Father

Her popper walks on her right side, and he supports the blushing bride — And later on — 'tis sometimes true — he must support the bridegroom too!
Prof. Noodle
H. Stenlund

Kadar imate svatbo, krstijo, piknike ali najsibo že kakoršno veselico ali prireditve, se Vam toplo priporočamo s našim vsakovrstnimi mehкими pijačami, ker Vam jamčimo, da boste dobili najboljše in najčistejše kar je sploh mogoče dobiti.

Imamo tudi več vrst pive, Ale in Half & Half. Uljudno vas prosimo, da pokličite HENDERSON 4629, in bomo pripeljali najsibo na dom, v dvorano, na pikniški prostor, ali kamor želite.

DOUBLE EAGLE BOTTLING CO.

6511-6519 St. Clair Avenue

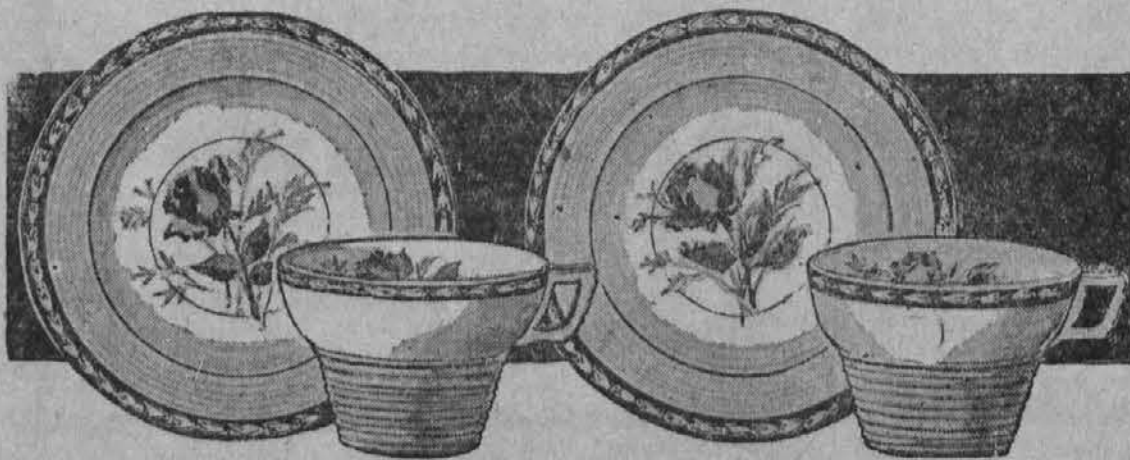
(3) TA KUPON

z ostalimi za tekoči teden, s 49 centi, opravičijo osebo do te skupini kot na sliki. Zamenjate lahko te kupone v našem uradu. Nobenik naročil ne sprejemamo po pošti.

IME

Naslov

Mesto

A. Malnar
CEMENT WORK
ENdicott 4371
1001 E. 74th St.

NORWOOD APPLIANCE FURNITURE CO.
6104 ST. CLAIR AVE.
819 E. 185 ST.

MAR-KET COAL CO.
1261 Marquette Ave.
FRANK J. CIMPAMAN
ENdicott 1588
A. M. KLEMENCIC, SECT.

"PROFESSOR NOODLE"
Dear Professor:
I'd like to know upon which side a father leads the blushing bride — I wish to be in proper style when I support her down the aisle.
Fond Father

Her popper walks on her right side, and he supports the blushing bride — And later on — 'tis sometimes true — he must support the bridegroom too!
Prof. Noodle
H. Stenlund